

Sygn. akt IV KK 24/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Ryński

SSN Kazimierz Klugiewicz

Protokolant Małgorzata Gierczak

w sprawie **D.G.**

ukaranego z art. 94 § 1 k.k. i art. 97 k.w.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w.

w dniu 14 marca 2018 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść ukaranego

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w B. z dnia 15 marca 2017 r., sygn. akt

II W.../16,

1. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze i środku karnym oraz przekazuje sprawę w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w B. do ponownego rozpoznania,

2. wydatkami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w B. z dnia 15 marca 2017 r. D.G. został uznany za winnego popełnienia zarzucanego mu wykroczenia z art. 94 § 1

k.w. i art. 97 k.w., za co na mocy art. 94 § 1 k.w. w zw. z art. 9 § 1 k.w. oraz art. 20 § 1 k.w. i art. 21 § 1 k.w. wymierzono mu karę jednego miesiąca ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w odpowiednim zakładzie pracy w wymiarze 30 godzin, z orzeczeniem również zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 6 miesięcy. Nadto, zwolniono ukaranego od ponoszenia kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa.

Wyrok ten uprawomocnił się bez zaskarżenia w dniu 11 kwietnia 2017 r.

Z kasacją od tego orzeczenia, zaskarżając je w części dotyczącej orzeczenia o karze, na korzyść ukaranego, wystąpił Prokurator Generalny. Rozstrzygnięciu temu zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 94 § 1 k.w. w zw. z art. 9 § 2 k.w., polegające na wymierzeniu obwinionemu D.G. na podstawie tych przepisów, kary ograniczenia wolności, pomimo, iż żaden z czynów przypisanych obwinionemu w wyroku, które stanowiły wykroczenia stypizowane w art. 94 § 1 k.w. i art. 97 k.w, nie przewiduje w sankcji takiego rodzaju kary.

Wywodząc w ten sposób, skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w B.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona kasacja okazała się oczywiście zasadna i w związku z tym podlegała uwzględnieniu na posiedzeniu, o jakim mowa w art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w. Wprawdzie skarżący w zarzucie nieprawidłowo wskazał naruszenie przepisu art. 94 § 1 k.w. w zw. z art. 9 § 2 k.w., a więc konstrukcję odnoszącą się do zbiegu wykroczeń, choć Sąd Rejonowy takiej konstrukcji nie zastosował, gdyż przyjął tzw. eliminacyjny zbiegu przepisów, o czym świadczy powołanie w wyroku art. 94 § 1 k.w. w zw. z art. 9 § 1 k.w. Jednak ta okoliczność nie może mieć przesądzającego znaczenia, skoro autor skargi prawidłowo zidentyfikował uchybienie Sądu Rejonowego, który orzekł karę, jakiej zgodnie z prawem materialnym wymierzyć nie mógł.

Prawdą jest bowiem, że zgodnie z treścią art. 94 § 1 k.w., sąd mógł orzec za wskazane tam wykroczenie karę grzywny. Natomiast wykroczenie z art. 97 k.w.,

którego znamiona miał zrealizować obwiniony zagrożone jest karą grzywny do 3.000 zł lub karą nagany. Żadne z tych wykroczeń nie jest zatem zagrożone karą ograniczenia wolności. Ponadto, zarówno w przypadku tzw. eliminacyjnego zbiegu przepisów z art. 9 § 1 k.w., podobnie jak i przy wskazywanym przez skarżącego realnym zbiegu wykroczeń z art. 9 § 2 k.w., sankcję karną wymierza się w oparciu o przepis przewidujący najsurowszą karę, co nie stoi na przeszkodzie orzeczeniu środków karnych na podstawie innych naruszonych przepisów.

Tymczasem Sąd Rejonowy zaskarżonym wyrokiem uznał D.G.a za winnego popełnienia wykroczenia z art. 94 § 1 k.w. i z art. 97 k.w. i za to na podstawie art. 94 § 1 k.w. - a więc przepisu przewidującego najsurowsze zagrożenie, ale zagrożonego wyłącznie karą grzywny - przy zastosowaniu art. 9 § 1 k.w. orzekł karę jednego miesiąca ograniczenia wolności. Tym samym rację przyznać należy autorowi kasacji, że doszło do wymierzenia nieprzewidzianej w ustawowym zagrożeniu przypisanego obwinionemu wykroczenia kary, co stanowi rażące naruszenie przepisów prawa materialnego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia.

W tej sytuacji niezbędne stało się uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w zaskarżonej części. Zakres uchylenia jest związany z zakresem zaskarżenia. W kasacji wyrok nakazowy został zaskarżony w części dotyczącej orzeczenia o karze. W tym zakresie mieści się nie tylko kara, ale także środek karny (art. 447 § 2 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w.). W konsekwencji uwzględnienie kasacji co do rozstrzygnięcia dotyczącego kary pociąga za sobą konieczność uchylenia także rozstrzygnięcia o środku karnym. W tej sprawie jest to kara ograniczenia wolności i środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. W tym też zakresie sprawa została przekazana Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. W postępowaniu ponownym Sąd ten powinien baczyć, aby orzeczona sankcja mieściła się w granicach przewidzianych przez przepisy prawa materialnego. Ponadto należy mieć na względzie, że środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych został już w stosunku do obwinionego wykonany (k. 33). Oznacza to, że w wypadku ponownego orzeczenia tego środka, zalicza się okres jego wykonywania na poczet nowo orzeczonego środka karnego (art. 538 § 1 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w.).

Orzeczenie o wydatkach związanych z kasacją Prokuratora Generalnego oparto na podstawie art. 638 k.p.k. w zw. z art. 119 k.p.w.

Z tych wszystkich względów, orzeczono jak w wyroku.

a.ł